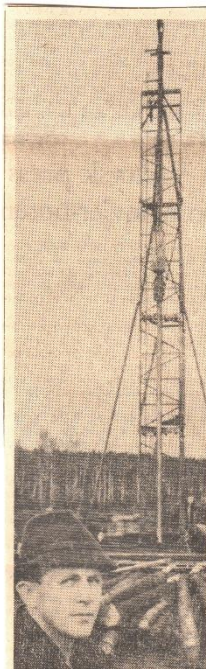
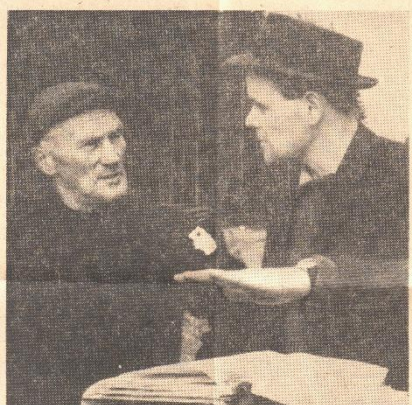

Nya riksväg 13 förbi Ava går över gammal havsbotten

Arbetsledare för Christiani & Nilsens brobyggen är bollhåsin-
genjören Sven Iggström, som
här ses med pålningsarbetena
vid Leduån som bakgrund.

Ingenjör Arne Johansson vägbyggare vid Nils P. Lundh diskuterar
ett planeringsjobb vid Lögdeälven med Oskar Öberg, Asped.

Vägbyggnadsfirman Nils P. Lundh får stort A av bilisterna för sitt arbete med riksvägsdelen Nordmaling-Hörnefors. Bolagets platschef ingenjör Anders Jönsson hoppas att den del man nu bygger, sträckan Nordmaling-länsgräns syd om Ava, skall bli lika bra och till allas belåtenhet. Men att bygga väg efter denna sträcka är betydligt svårare, anser ingenjör Jönsson. Större delen av vägen går nämligen över gammal, vattenbenämnd havsbotten med djupa lager av fin mjåla — på gränsen till lera — medförande stora risker för tjälskjutningar och sättningar i vägbanan.

Konstruktionen är dock sådan att ingenjör Jönsson och hans män tror att vägen skall stoppa för kommande pårestningar. Man fyller med 90-100 cm bärslager och det är betydligt mera än vad man behövde på sträckan Nordmaling-Hörnefors. Den nya vägen går söder om Olofsfors, Mo, Lögdeå och Asped och följer Nordmalingsfjärden i en svag sväng in mot Nordmaling. Vid passeraandet av Leduån och förbi Röd- viken kommer bilisterna att bjudas vackra scenerier ut över fjärden. En större respitplats skall anläggas vid Rödviiken och där bör det bli en verkligt fin rastplats för komman- de riksvägbilister. I Ava kommer vägen i nära kontakt med Avafjär- den.

Väg och broar för 7 milj. kr

5,2 milj. kr har Nils P. Lundh för sin del av entreprenaden. Därtill kommer broarna över Lögdeälven och Leduån som kostar 1,4 miljoner kro- nor. Broarna byggs — liksom tidi- gare riksvägsbroarna över Öreälven och Hörneks — av den danska by- byggnadsfirman Christiani & Nil- sen. Vissa fördyringar av vägbygget har redan kommit till. Bland annat har en 400 meter lång provsträcka redan asfalterats och bara den har dragit en merkostnad av cirka 200 000 kr. Sju miljoner kronor bör dock räcka för både färdig väg och broar, anser ingenjör Jönsson.

Bark i provsträckan

Strax norr om Rödviiken har Väg- institutet i Stockholm varit med om utförandet av provsträckan. Egentligen är det två, vardera 200 meter långa, sträckor. I den ena har bark lagts som isolering, i den andra har pinnmo hämtad i Bredvik lagts som bärande lager.

Vägbyggarna har som bekant stora problem med tjälskjutning. Man arbetar intensivt för att få fram en vägtyp som stoppar och med dessa provsträckor vill Vägstatutets geologer utröna vilket isoleringsma- terial som lämpar sig bäst för väg- byggandet i Norrland. I Norge lär man redan med gott resultat ha prö- vat torr och bark som isolering för att hindra tjälen att gå allt för djupt. På den provsträcka som nu finns till påsande vid Rödviiken har man lagt ett 20 till 50 cm bark- lager för isolering under bärslager- gruset. Moränlagret, på vilket man lagt asfalt direkt, är betydligt djupare.

Om nu detta för vägbyggarna nå- got ovanliga material är framtiden medel för undvikande av tjälskott återstår att se. I vart fall hade inte manna, som vi talade med större tilltro till det nya byggnads- sättet. Man märkte för övrigt rätt

avsevärda gungningar när ”ungt” lastade bilar gick fram, speciellt ef- ter moränsträckan.

Nu får ju det hela bedömas som ena experimentet även om proven kostar förhållandevis mycket pengar. I provsträckorna finns en rad olika instrument inlagda för mätningar av hur långt tjälen tränger ner, om vägbanan sjunker ut i sidled eller om det blir sättningar och dylikt.

Kilometervis med päl

Medan vägbyggarna säger fula ord om hästens ovanligt milda väderlek och myckna regnande är brobyg- garna nöjda. Vädret har givit inge- nör Sven Iggström, Bollnäs, och hans mannar vid de två brobyggena god hjälp. Östra brofästet vid Lögdeäl- ven är nu klart och man har klarat av pålningen vid den västra stranden.

Bottenförhållandena vid de båda älvmynningsarna har vällat brobyg- garna problem och det går åt kilo- metervis med betong, och träpäl- ar. För landfästena vid Lögdeälven har 188 betongpäl- ar, 20 meter långa, samt ett 80-tal träpäl- ar slagits ner. Där blir det en järnbrog med 76 me- ters spännvidd i ett spann. Den fria körbanan blir 10 meter bred med en fri höjd av 4,8 meter. Över Leduån blir det en annan typ av bro, en så kallad plattram- bro. Spännvidden blir där endast 15 meter. Men även där blir byggan- det av landfästena kostbara. Det är där ännu djupare till fast botten och man räknar med att få slå ned

40 stycken 22 meter långa betong- päl- ar och ett 50-tal träpäl- ar vid var- dera fästet.

Klart för påsläpp 1 oktober nästa år

Aven om regnandet och mildväd- ret snallt till med förtret för väg- byggarna har allt, åtminstone hittills gått programenligt och utan näm- ningsvärda förseningar. För närvarande arbetar ett 25-tal man från bygden vid vägen och av dessa kommer cirka ett 15-tal att beredas arbete under vintern. Dessutom har ett 10-tal arbete vid brobyggena.

Till den 1 oktober nästa år skall allt vara klart för allmän trafik och den 15 september 1963 skall slättlag- bana vara påslagd och alla sluttus- teringar klara. Då får riksvägsbils- terna ytterligare 1,5 mil fin väg att susa fram över. Den nya vägen lär baka ska bli cirka 1 km kortare än den nuvarande men tids- vinsten torde dock bli avsevärd. Bland annat kommer man ifrån fartbegräns- ningen genom Mo-Lögdeå.

Nytt för denna värdel blir att be- la vägförarna, det vill säga 13 meter kommer att asfalteras. Även väg- renarna blir således i motsats till sträckan Nordmaling-Hörnefors, be- lagda. Slättlagr läggs dock bara på själva de två körförarna, som var- dera blir fyra meter breda.

Infarten till Nordmaling kommer inte att ändras, fränsett att den blir omlagd för ett puss in i det moderna trafikmaskineriet. Någon ny tredje infart till samhället är såle- des inte aktuell. Från samhällets si- da har man, som bekant, framställt önskemål om en ny infart strax norr om Prästbacken. Fråga är dock om inte den framtida, söderifrån kom- mande infarten till Nordmaling, bör anslutas i Rödviiken, där en ny an- slutningsväg är under byggnad mot vägen till Nyåker. En radikal tan- kegang men något för samhällspla- nerarna att tänka på.

Anders

Landfästet vid Lögdeälvens östra strand är färdigställt, endast en del städningsarbeten samt åter-
fyllning återstår. Städare och rensar plank gör här Ivar Öberg, Levar och Emil Edstrand, Lögdeå

Nordmalings hockeybanor färdigställda

1.12.1961

Ishockeybanorna inom Nordmalings kommun börjar nu vara färdiga att tas i bruk. Från de olika klubbarna rapporteras livligt intresse för ishockeyn. Såväl äldre som yngre har deltagit vid jordningsställandet av banorna.

I Lögdeå är man optimistisk inför ishockeystarten och grabbarna har tränat flitigt hela hösten. Lögdeå flyttades upp till Div IV i våras efter att ha spelat i V:an sedan man började med ishockeyn på programmet. Några nyförvärv har man också fått från Nordmaling, som nedlagt serieishockeyn. Ordförande för Lögdeå SK, Karl Johansson är givetvis mycket glad åt förvärvet och han hoppades att man skulle kunna hålla sig kvar i serien.

Lögdeå är inte bara livaktig inom hockeyn. Bordtennis har man också tagit upp på programmet. Två gånger i veckan utövas denna sport i Lögdeå folkskolas gymnastiksal. Bas är folkskollärare Ake Nordbrant.

Nyåkers IK:s ordförande Bengt Bomkvist omtalar att laget är i stort sett detsamma som i fjol och man fortsätter att spela i V:an. Tillväxten är stor inom ishockeyn och Nyåker har ju i många år stått som segrare för pojkishockeyn inom kommunen. Även om det görs en del för ungdomarna så skulle Nyåker säkert komma längre inom idrotten bara det fanns ledare. Ledarbristen inom kommunen är synnerligen stor.

I Norrfors har man just nu ett stort problem. Hur skall man få vatten på isbanan? Som andra klubbar får inte Norrfors använda sig av brandkårens vattenslangar. Ordförande för Norrfors IK, Lars Hellman, ser mörkt på situationen, i synnerhet när grabbarna gått in för att vinna div V-serien och tränat flitigare än förut. Ordföranden tyckte att de bestämmades ställning var ogin då ju Norrfors inte fordrade mer av kommunen än att få låna vattenslangarna och detta bör de väl också kunna få, tycker

Kerstin

Fyra generationer i Torrböle

1.12.1961

Fru Ida Lindgren, Torrböle, maka till framlidne lantbrukaren Adolf Lindgren, med dotter Elsa gift med hemmansägare Paul Forsgren, Torrböle samt hennes dotter Lillian, maka till elektriker Lennart Wiklund, Härnösand och makarna Wiklunds femårige son Christer. Fru Lindgren är pigg och kry för sin ålder. Den 13 november i år firade hon sin 80-års dag hos yngsta dottern Märta i Härnösand.

(Foto: Foto-Centrum, Umeå)

Herr Lennart Forsvik, Brattsbacka, med maka Margit född Eriksson, Umeå. Vigseln i prästgården förrättades av kyrkoadjunkt Anders Holmberg. 1.12.1961

Nordmaling

2.12.1961

Nordmalings kvinno- grupp av folkpartiet

samlas till

uppsittarkväll

(julpynt) hos fru Gullan Bylund tisdagen den 5 dec. 1961 kl. 19.30. Medlemmar och intresserade hälsas välkomna.

Styrelsen

Koppla av i julhandelsjaktet

Unna Er en bit mat eller lite gott kaffe med bröd. I morgon skyltsöndag hålles serveringen öppen från kl. 14.00.

VÄLKOMNA!

Centrumbaren

Nordmaling. Obs. Tel. 31.

Damer i Nordmaling MED OMNEJD.

Nu är rätta tiden att beställa Er JULPERMANENT. Välkommen till Nya Damfriseringen, jag garanterar ett välgjort arbete.

Nya Damfriseringen

(Gerd Lundqvist)

Nordmaling. Tel. 588.

MÖBELGALON

i rik sortering

Nordbergs Tapetserarverkstad
Tel. 359, (bost. 397) Nordmaling

TAG JULFOTOT i god tid hos
BACKMANS EFTR.
Nordmaling - Tel. 44

LJUSMASSA

Wallanders Färghandel

50 år fyller den 4 december byggnadssnickaren Ruben Olofsson, Kräken, Häknäs. 2.12.1961

Han är född i Kräken och började där sin bana med att ta sin huvudsakliga bärgräning från havet. Jämsides med fisket hade han ett mindre jordbruk. På senare år har Olofsson helt börjat ägna sig åt byggnadssnickeri och har gjort sig känd som en duktig träarbetare. Fisket har han numera som hobby. Jubilaren är en redbar och rejäl karl och åtnjuter allmän aktning i bygden.

50 år fyller den 3 december köpmannen Oscar Öberg, Nordmalings mcp. 2.12.1961

Han är född i Bredvik och kom redan 1928 i tjänst hos direktör G. A. Näslund i dennes då relativt nystartade järnaffär i Nordmaling. Han fick så gott som omedelbart axla uppdraget som förste man i affären och har sedan fungerat som butiksföreståndare under hela tre decennier. Numera är han delägare i företaget, och hans insatser även tidigare har kännetecknats av en samhällsintresserad och företagsamhet som närmast vittnar om den egna affärsrörelsen. Oscar Öberg blev med åren en länk, och en mycket betydelsefull sådan, i den Näslundska järnhandelskedjan, som under en lång följd av år även kom att omfatta Bjurholms kommun.

Han är en sällsynt gedigen och i alla avseenden föredömlig affärsman. Sportintresserad har han alltid varit. Dit hör också en utpräglad känsla för friluftsliv.

H. B.

Teletrassel i Nordmaling. Vinterns första snöfall har ställt till med en rad störningar i telefontrafiken mellan byarna i Nordmaling. Den tunga snön har lagt sig på de luftledningar, som ännu finns i bruk och förorsakat stolprask och massor med ledningsbrott i Bräntberget efter vägen Norrfors-Nordmaling har ett tiotal stolpar störtat till marken och stolprask har även inträffat efter Nordmaling-Ledusjö och i Hummelholm. Fel har inrapporterats från bl a Gamla Nordsjö, Gräsmyr, Hörnsjö, Nyåker och Norrfors. Mesta snön tycks man ha fått i trakten av Nyåker där snötäcket nu mäter 20 till 30 cm. I kustbygderna däremot föll det under torsdagsdygnet mest i form av regn och i Nordmaling t ex har man endast några centimeter snö. 2.12.1961

Inskrivningar i Nordmaling. Vid de militära inskrivningarna i Nordmaling på torsdagen och fredagen inmönstrades sammanlagt 58 ungdomar. Ledningen för inskrivningarna betecknade materialet som mycket gott. En enda av ynglingarna fick frisedel. 39 tilldelades infanteriet, 1 kårjägartjänst, 3 pansartrupperna, 4 artilleriet, 1 ingenjörstrupperna 1 signaltrupperna, 1 flottan och 8 flygvapnet. I stort sett fick ynglingarna precis som de önskade beträffande placeringarna i de olika vapenslagen. Två ynglingar togs ut till blivande underofficerare och elva till underbefäl.

De nya fastighetsbekymren diskuteras av fr. v. kommunalkamrer Harald Brännlund, gårdsägaren Frans-Konrad Johansson, kommuningenjör John Johansson, kommunalnämndens ordförande, häradsdomare J. A. Wiklund och byråingenjör Tage Lundgren. Den nya ersättningsgården t. v. och i bakgrunden den gamla utdömda bostadsbyggnaden.

Första ersättningsgården färdigbyggd i Nordmaling

En så kallad ersättningsgård, den första i sitt slag i Nordmaling, står klar. Det är Frans-Konrad och Hilda Johansson i Levar, som i dagarna får ta den nya gården i besittning. Bakom verket står länsbostadsnämnden och kommunala byggnadskontoret i Nordmaling.

Och nog är det hög tid att makarna Johansson får sig en bättre och varmare bostad. Den gamla var under all kritik och en reparation visade sig ogenomförbar. Direktör Halvard Nordin var själv med om att inspektera den gamla byggnaden och gav rådet: Bygg en ersättningsgård.

Ersättningsgårdar byggs endast i undantagsfall och har bara provats i några få fall inom länet under senaste treårsperioden, berättar byråingenjör Tage Lundgren, som på fredagen tillsammans med de kommunala myndigheterna avsynade byggnaden. Det måste föreligga speciella förhållanden och då blir det flera faktorer som inverkar.

Frans-Konrad och Hilda får i vart fall en varm och bra bostad. Lägenheten är inte stor, rum med kokvrå och sovrum, samt en liten tambur. Men den är tillräcklig och kostnaden blir därefter. Månadshyran torde baseras på ca 60 kr, men då tillkommer självfallet bränsle och lyse. Den nya fastigheten saknar centralvärme. En vedspis får klara den detaljen, men i övrigt är den fullt modern. Byggmästare har varit Sigvard Grundström, Lögdeå. Totalkostnad för fastigheten ca 18.500 kr. Det är bara att gratulera makarna Johansson.

H. B.

Nordmaling uppvaktar om tandvården

4.12.1961
Nordmalings kommunalnämnd beslöt vid sitt sammanträde på tisdagkväll uppvakta landstingets förvaltningsutskott för att få ordning på bl a folktandvården i Nordmaling. När nästa år går in, det är inte långt dit, kommer de fina folktandvårdslokalerna i Nordmaling att stå öde.

Inga tandläkare men en skoltandvård som ligger långt, långt efter. Och även när det gäller kroniker-vården finns det åtskilligt i övrigt att önska. Till uppvaktande utsågs herr Gunnar Rönneberg, Gottfrid Hörnsten, Harald Brännlund och för skolväsendet rektorn för obl. skolväsendet.

Fiskevårdsmotionen från Bjurholm vann gott gehör i Nordmalings kommunalnämnd och att representera kommunen vid det planerade mötet i Bjurholm utsågs herr Oscar Holmberg, Nordsjö och Herbert Bylund, Nordmaling.

Planen för ombyggnad av vägen Olofsfors-Norrfors godkändes. Beträffande nyanläggning av idrottsplats i Nyåker, förslagsvis på skolans område, har kommunalnämnden intet att erinra och tillstyrker förslaget evad det avser markområdet. Nämnden tog för dagen dock ingen ställning till Nyåkers begäran om kommunalt anslag.

Kajanläggningen i Nordmaling har slutbesiktigats. Det blev vissa anmärkningar mot permanentningen av ytan och ytterligare ett ytskikt kommer att beläggas till våren.

Ansökningar om förvärv av skoltomten i Mjösjöby vann inget gehör då nämnden för närvarande inte önskar vara med om en försäljning.

Nämnden beslöt föreslå fullmäktige godkänna avtal med Örnköldsviks stad om att Nordmaling ingår i elevområdet för den nordångermanländska metropolen, under förutsättning att länskolnämnden i Västerbotten går med på förslaget.

Ett flertal anslagsäskande till enskilda vägar avgjordes av nämnden, som tillstyrker 20 procent i kommunalt bidrag till vägen Kråken-Tjåruskärr. Beräknad kostnad för kommunen 11.000 kr. AC 576 i Sunnansjö, på östra sidan Stavsjön, längd 960 mtr, 20 procent på totalkostnaden eller ett kommunalt bidrag på ca 8.400 kr. Vägtföretaget Lögdeånaset-Hyngelsböle likaledes 20 procent, eller på kommunen ca 10.100 kr och även för vägen AC 1618 Bredvik, 1.385 meter, 20 procent på den verkliga kostnaden.

Försäljning av fastigheten Hyngelsböle 1:27 till Nordmalings ängsågs ab tillstyrktes. Och nämndens godkännande blev det också på hälsovårdsnämndens begäran om förhyring av mark för brännrop i Norrfors. Nordmalings ängsågs äger marken och arrendet blir 50 kr per år.

Lars Norrman i Nordmaling

5.12.1961

Bland de första besökarna kom folkskollärare fröken Astrid Ohlsson och förre krenojägaren Johan Nilsson. Det är litografen "Spansk fiskebåt" som beundras.

Det vilar ett intryck av festligt och färgglatt reportage över den utställning, som den kände 46-åriga stockholmskonstnären, globetrottern och författaren Lars Norrman, nu visar i Nordmaling. Charmfullt frodig både till yttre uppenbarelse och konstnärligt uttryckssätt har han på sitt speciella sätt fångat intryck från resor runt om i världen. Hans arbeten har kraft och bredd och hans färgglädje dröjer kvar och värmer. Det är Nordmalings konstförening, som står bakom utställningen, som är förlagd till bibliotekets lärum och avslutas först på söndag.

Lars Norrman har denna gång hämtat motiv i huvudsak från Japan, där han under sin i år avslutade resa funnit mycket som inspirerat. I kollektionen ingår även motiv från Centralasien, Mexico, Nya Guinea och Tahiti. Det mesta är akvareller, små till formatet och med priser överkomliga för alla. Det är därför inte otroligt att Norrman i Nordmaling kan notera ännu en försäljningsframgång. Vidare finns åtta färglitografier och lika många gouacher. Utställningen lockade redan under de första timmarna många besökare.

Julskyltningen

5.12.61 i Nordmaling

Julskyltningen i Nordmalings socken blev uppmärksammas i helgen. Trots att det blåste "ilt" var det folk i farten överallt. I Nordmalings municip gick det hela traditionsenligt, med gissningstävlingar, lotterier och julservering så där på "sidan om". I Strandbergs affär kunde man till och med få skåda ett livs levande lamm. Här gällde det att gissa vikten och få ett gott färlår för en fullträff.

I Rundviks mcp. och i Lögdeå var det ett flertal gissningstävlingar i farten och folk var i allmänhet nöjda, även de som blev utan vinster. I Norrfors, Brattsbacka, Nyåker, Hörnsjö och Gräsmys hade man också lyckade arrangemang och affärsmännen visade klart och tydligt att man försett sig med varor i så stor utsträckning att kunderna inte behöver göra långa stadsresor för att klara sina julhandelsproblem.

I gamla prästgården i Nordmaling hade I.M. sin sedvanliga servering. Här medverkade kyrkokören och ortens damer jobbade friskt i köket under fru Berta Englunds ledning. Det blev 540 kr i behållning till förmån för IM:s missionsarbete.

5-12-1961
— I Nordmalings gravkapell jordfästes på söndagen enligt frikyrklig ritual f. d. köpmannen Emil Alexander Asberg, Kråken, Håknäs. Officiant var förre distriktsföreståndaren pastor Holger Engberg, Umeå. Efter akten sjöng fru Thea Asberg, Kråken, solo "Det brister en sträng härnere" till ackompanjemang av kontonist Stig Leido, Umeå.

En stor skara släkt och vänner hedrade den bortgångne med sin närvaro och vid familjegraven på Nya kyrkogården nedlades en rik blomstergård. För barnen talade äldste sonen maskiningsjör Clas Asberg, Stockholm. För Kråkens missionsförsamling talade den avlidnes bröder båtbyggaren John Asberg och nedlade församlingens krans. Vidare hölls tal av bl. a. fru Berta Forsgren, Holmsund. Hon sjöng även en solosång. Barnbarn till den bortgångne sjöng "Tryggare kan ingen vara".

I form av minnesblommor gavs över 400 kr. till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet.

(Foto: André Nordmaling)

6-12-1961
I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen karosseriarbetaren Erik Ingemar Sjökvist och kontonisten fröken Gunvor Anita Edlund, båda från Umeå.

Bruden är bördig från Aspeå, Nordmaling och dotter till hemmansägaren Gullbrand Edlund och hans maka Elsie f. Östensson. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell. Efter vigseln gavs middag i brudens hem för den närmaste släktkretsen.

7-12-1961
Långtradare rammade personbil i Nordmaling

Vid 17-tiden på onsdagen blev en mindre personbil påkörd och illa tilltygad av en långtradare vid södra infarten till Nordmalings samhälle. Passagerarna i bilen undkom dock med blotta förskräckelsen.

Förspellet till olyckan var att två personbilar stannat vid infarten till riksvägen. Av någon anledning startade den första bilen för att svänga in på riksvägen, men bromsade sedan upp för att släppa förbi långtradaren, som kom norrifrån. Denna uppfattade situationen som om den första bilisten bromsade in på vägen och höll till vänster med påföljd att han rammade den andra personbilen.

Föraren av den första bilen körde från olycksplatsen, trots att han måste ha uppfattat att en olycka inträffat.

som bjöd på förströelse i den oprentliösa men trivsamma stilen, där Monicornia Zetterlund och Nielsen samt Björn Gustavsson var ledande stjärnor. I reportaget om fönsterglas fick man bara se glimtar av det allra roligaste, hur man förr i tiden använde sig av månglasmetoden vid fönstertillverkningen. Det moderna förfaringssättet var inte lika roligt att se, men det är ju effektivare.

Konstpropä slutligen var en bra avrundning på TV-kvällen. Både Roland Kempes och Erik Wessel-Fougstedts konstverk gick fint fram i svart-vitt.

A. O.

Anton Sahlström, Nordsjö, Norrfor. I sitt hem i Nordsjö, Norrfor, avled hastigt på fredagen f. d. hemmansägaren Anton Sahlström. Han var 72 år och sörjes närmast av maka Hildur, född Lundqvist, tre söner, sonhustrur, barnbarn och syskon. Deras sorg delas av en stor vänskrets i norrforstrakten. 9-12-61
Sahlström var född i Nordsjö på den gård som han brukade under en lång följd av år. Han övertog ansvaret för stamhemmanet som omfattade en tredjedel av hans fars jordbruk. Det var 1916, samma år som han ingick äktenskap. Makarna Sahlström brukade sedan sitt arvegods tills för några år sedan då en son tog vid och förde arvet vidare.

Anton Sahlström har gjort sig känd som en intresserad föreningsman inom jordbruket. Han var med om att starta jordbrukskassan i Norrfor och blev kassans kamrer redan i början på 1940-talet, ett uppdrag som han behöll ända tills

60 år fyller den 9 december i hemmansägaren Klas Hellberg, Brattsbäcka. 8-12-1961

Han är född i Brattsbäcka där hans gård gått i arv i tre generationer. Och när han själv blev arvtagare, redan 1917, var han bara 16 år. Fadern var sjuk och sonen måste ta vid redan när han var helt liten. På grund av faderns klena hälsa hade jordbrukets skötsel åren närmast innan Klas blev "regeringschef" kommit i skymundan. Arbetsbördan för den unge odalmannen blev därför så mycket större. Han byggde helt nya byggnader, bröt nya åkertegar och förbättrade den tidigare arealen. Men så har han också haft ett brinnande intresse för jordbruket. Även som skogsman har han visat sig vara en verklig tillgång och när han för ett par år sedan lät arvet gå vidare till nästa generation kunde han dra sig tillbaka väl medveten om en verklig homogen insats.

Han är en uppskattad person i sin bygd och hjälper självfallet fortfarande till hemma på gården. Och den hjälpen är av prima märke, liksom 60-åringen i övrigt.

Fritz Nyberg, Nyåker. I sitt hem i Nyåker avled hastigt på onsdagen lastningsförmannen Fritz Nyberg. Han var 58 år och sörjes närmast av maka, tre barn, svärsöner och svärdotter, barnbarn och syskon.

Nyberg var född i Åliden, Nyåker, där hans föräldrar var jordbrukare. Tidigt kom han ut i förvärvsarbete, främst då skogsarbete. Han var också en god hjälpredan åt föräldrarna på hemmajordbruket. 1930 ingick han äktenskap och makarna Nyberg bosatte sig i Nyåker. Det var vid tidpunkten för de första masonittransporterna från Rundvik till Nyåker, där han snart avancerade till förman för masonitlastningen, en arbetsuppgift som han sedan förblev trogen under alla åren. Han var synnerligen uppskattad i sitt arbete av arbetskamrater och andra som han kom i beröring med. Senaste året har han tvingats till en viss ledighet på grund av en ryggskada. Han var på sin tid en mycket god skytt och en av de främsta aktiva skyttarna inom Nyåkers skytteförening. I de närmast anhörigas sorg deltar många vänner. 9-12-1961

60 år fyller den 9 december fru Agda Johanna Johansson Orrböle, Nyåker, maka till framlidne hemmansägaren Nicanor Johansson.

Hon är född i Bursjön, Sorsele, där hennes föräldrar var jordbrukare. Äldst bland fyra syskon blev hon under uppväxten den stora hjälpredan i hemmet. 1929 kom hon till Degernäs, Umeå, där hon hade plats i två år. Därefter flyttade hon till Södervik, där hon kom att träffa sin blivande make. 1934 ingick de äktenskap och bosatte sig i Södervik. Sitt hemman i Orrböle köpte makarna 1946. Tio år senare avled maken. Nu har hemmanet övertagits av två söner.

Fru Johansson har gjort sig känd och uppskattad som en verkligt duktig hemmets kvinna. Som maka, mor och granne har hon gjort sig allmänt omtyckt. 8-12-1961

Fru Ruth Asberg i färd med att skala morötter i långa banor.

Flödande aptit vid Nordmalings-bespisning Halv gris och 200 liter mjölk dagsportion

BILLIGASTE MATEN SERVERAS I GRÄSMYR

Makaroner med köttfärsås och pannkakor tillhör älskingsrätterna medan man skakar på huvudet åt fiskbullar och stekt sill vid skolbarnbespisningen i Nordmaling. 560 barn utspisas varje dag vid Kyrkovallens skola. Skolfrukosten skall vara avklarad inom två timmar så det gäller för de sex damerna i köket och vid serveringen att vara snabba i vändningarna om de skall hinna få fram mat och duka om i pauserna mellan de olika grupperna.

Men om fiskbullar eller sill inte gillas lika bra som mammas köttbullar är det som regel styckande åtgång på den mat som serveras. Närvarande kost, god och välgod är motot för skolbarnbespisningen, som nu går på sitt 14:e år för Nordmalings del. Man började nämligen läsa året 1947/48. Då utspisades vid 25 matställen 1.135 elever sammanlagt 132.138 frukostar som kommunen kostade stat och kommun 123.802 kronor. Där ingick även en hel del utrustning. Följande läsår utspisades till 1.204 elever 224.589 frukostar för en kostnad av 214.609 kronor. Därav fick kommunen 96.506 kronor i statsbidrag. Kommunens andel blev då 118.023 kronor. Kostnaden per måltid blev det året 0,96.

Kostnaden stiger — statsbidraget minskar

1955 erhöll 1.386 elever 245.306 skolmåltider för en kostnad av 286.140 kronor. Kostnad per måltid 1,17. Det året erhöll kommunen 98.143 kronor i statsbidrag och kommunen fick således satsa 188.003 kronor. Lästret 1960/61 hade elevantalet minskat till 1.253 men antalet skolfrukostar ökat till 253.319. Kostnaden per måltid 1,37 och totalkostnaden 346.230 kronor. Av denna utgift erhöll kommunen endast 66.376 kronor i statsbidrag varför kommunens andel blev hela 279.854 kronor eller uträknat per måltid 1,04.

Statens andel

I skolfrukostarna utgår enligt samma bestämmelser som tidigare men beräknas efter kommunens skatteunderlag. I och med att antalet skatte-kronor inom kommunen ökat minskar statens andel och den fria skolfrukostarna har därmed med åren blivit en alltmer betungande börda för kommunen.

Nu är väl alla ense om nödvändigheten av att våra ungdomar serveras ett måltid mat under skoltid. Centralisereringen av skolväsendet bidrar ju till att de elever som har skolskjuts får en extra lång skoltid.

Men fråga är om man inte på något sätt måste försöka förbilla verksamheten. Ett förök i den riktningen gjordes som bekant i höstas då skolstyrelsen — efter en utredning av rektorn för det obligatoriska skolväsendet Rolf Håkansson — föreslog att man på prov skulle under en termin slopa frukosten på lördagarna. Som bekant är skoltiden på lördagarna endast tre timmar och enligt rektor Håkansson utredning skulle samtliga elever — även de med skolskjuts vara hemma inom fyra timmar.

Slopadet av lördagsfrukostarna skulle enligt utredningen innebära en kostnadsminskning med cirka 50.000 kronor per år. Frågan föll dock i fullmaktige.

Att märka är att de flesta barnen från byarna inte stannar och äter på lördagarna och även i övrigt är utspisningskolorna glesast under lördagarna.

Billigast i Gräsmyr

Att kostnaden för skolfrukosterna stigit i höjden är väl inget direkt att undra på med de prisstegringar på matvaror och lönekningarna som skett under åren. Kostnaden skulle säkert vara än högre om inte skoltid utspisningsställen reducerats. Från 25 bespisningsplatser år 1948 är man i Nordmaling nu nere i 11. Storköket kan servera betydligt billigare än de små även om variationerna i kostnaden sjunkit med åren. Föregående år klarade man serveringen billigast i Gräsmyr där måltiderna serverades för 1,11. I Nordmaling kostade det 1,14. Norrfors 1,25. Dyrast bland de stora skolorna var Rundvik med 1,41. Där översteg man således medelpriset 1,29 per måltid.

150-200 liter mjölk

för nordmalingskökets husmor fru Ester Öberg köpa in varje skoldag, cirka 50-60 kg potatis går åt och har man fläsk 30 kg. Frukost och råkost skall ingå i skolmaten. I år anses dock frukosten så pass dyr att man hellre går in för råkött grönsaker.

Fem av Nordmalings bespisningsdamor har varit med sen starten, nämligen fruarna Ester Öberg, Alfild Josephson, Ruth Asberg, Maj-Lis Lundqvist och Dana Westman. Nyttillkommen är fru Viola Eriksson.

Två avgår med pension

vid årskiftet. Husmor Ester Öberg lämnar då sin kokerskapsasala efter att ha stött vid spisen i storkök under många år — hon var tillgång kokerska på Nordmalings sjukhus. Vila efter många arbetsom-
na är vill även fru Alfild Josephson.

Bespisningskolorna

vid Kyrkovallens skola är förlagda till två klassrum i gamla skolan. Lokalteterna är inte av det modernaste slaget men bespisningspersonalen

Samrealskolans 320 elever är ett litet gäng som serveras vid t. Josephson.

Till nyår avgår husmor fru Ester Öberg med pension efter att ha lagat mat i storkök under många år. Här är det stekt salt sill klar att servera till hundliga elever.

triva och har det riktigt praktiskt ha klart för servering när ungdomar ordnat för sig. Och det tordas om stormar in. nerligen behövas. Här gäller det att

Anders

VÄSTERBOTTENS-KURIREN nr 286 lördagen 9 december 1961

Tandläkare fru Brita Nilsson håller just på att avsluta sitt arbete vid folktandvården i Nordmaling. Det är 8-åriga Gerd Olofsson från Bergsjö, som får sina tänder omsedda. Den 15:e slår kliniken igen.

Folktandvården i Nordmaling 9.12.1961 har allt—utom tandläkare!

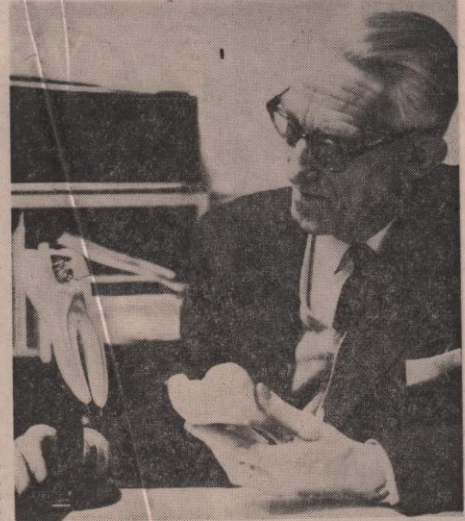
Den kommunala "regeringen" i Nordmaling beslöt vid sin senaste "konselj" att uppvakta landstinget i akt och mening att få lite ordning och reda på folktandvården inom kommunen. Det märktes på inläggen i debatten att förtrytelsen bland kommunalnämndens ledamöter är stor. Och inte bara där. Förtrytelsen sträcker sig längre än så. Skolledningen är förbittrad liksom alla som bor och bygger inom Nordmalings kommuns hank och stör.

I Nordmaling har landstinget ett av länets modernaste folktandvårdskliniker och får betala rätt kraftig hyra för sina stora utrymmen i det nybyggda kommunala stiftelsehuset. Utrustningen är som sagt toppmodern och kliniken har inte mindre än tre behandlingsrum. Men efter den 15 december är allt lugnt och stilla vid kliniken. Inga skolbarn sitter längre och väntar ute i de trevliga väntutrymmena. Och inga äldre människor heller för den delen. Och skulle någon komma in och sätta sig där så blir nog väntetiden lite längre än normalt är vid våra folktandvårdskliniker. För där finns inte längre någon tjänsteförordnad tandläkare. Och ingen vet när det kommer någon ny.

Det har varit trasligt länge med tjänsterna vid folktandvården i Nordmaling. Där ska finnas minst två tandläkare. De båda tjänsterna har ensamt utövats av fru Brita Nilsson. Vissa omständigheter har dock gjort att hon under långa tider bara kunnat utöva halvtidstjänsten och tidvis varit helt tjänstledig. Hon har kämpat heroiskt under de tider hon kunnat ägna sig åt tjänsten men stått alltför ensam för att kunna mäkta med arbetsbördan. Följden har blivit en våldsam efersläpning särskilt när det gäller skoltandvården.

Fri tandvård ökat i Nordmaling

Ledningen på skolans område i Nordmaling, skolchefen rektor Felix Innergård och rektorn för obligatoriska skolväsendet Rolf Håkansson är ytterst bedrövade.

— Vi får tydligen börja klara våra tänder själva, menar rektor Rolf Håkansson, och studerar hur en tand (i betydligt förstorat format) ser ut i en tand.

Längre än till fjärde klassen kan inga barn i Nordmalings skolor, bortsett från Grämyr-Hörnsjöområdet, sänka sig en fri skoltandvård. Längre än så har Nordmalings folktandvård, med sin personalsättning inte måktat med. Situationen efter den 15 december, då kliniken helt blir stängd, får närmaste en kaotisk verkan.

Det heter i våra lagar att fri tandvård ges våra unga medborgare upp till 16 år. Vem kan tro på sådant om man bor i Nordmaling?

Av skolans stora elevkår är det bara 280, klasserna 1-4, som fått nöjaktig vård. Nu ställs även dessa oförsäkrade. Klasserna 5-7, tillhållna 373 barn, har ingen möjlighet, och har inte haft någon möjlighet, till fri tandvård sedan lång tid tillbaka. Många föräldrar har nödgats anlita annan tandläkare för att rädda barnens tänder men kostnaderna har de fått stå själva.

Nog måste det vara något fel.

att samtidigt som man har moderna lokaler och en modern dyr utrustning, just med tanke på den fria skoltandvården, så får de unga det allt sämre ställt med sin tandvård. I Nordmaling har åldern för den fria tandvården sänkts från 16 till 10 år samtidigt som kommunens fåder får betala samma tribut i skatteskattensess, som på andra platser där man är mera lyckligt lottade.

Bäst ställt i kommunen har nu faktiskt barnen i Hörnsjö och Grämyr som får sin tandvård vid kliniken i Hörnsjö. För kommunens övriga delar är det mer än bedrövtligt och rektor Håkansson menar för sin del, att det borde vara viktigare för barnen i åldern 10-16 år att få sina tänder omsedda än vad det kan vara för småklassbarnens mjölkänder. Han stöcker inte under stol med att de råder stor irritation bland lärkärnen. Men han kan vara säker på att irritationen sträcker sig längre än så. Alla lider i Nordmaling av förtvivlade.

Varför inga tandläkare i Nordmaling?

Ja, den frågan ställer man sig sällan i Nordmaling, inte minst på det kommunala planet. En tandläkare var för kort tid sedan intresserad av tjänsten i Nordmaling och kontaktade också kommunalkamrer Harald Brännlund.

Men längre än så kom man inte. Trots att kamrer Brännlund hade ordnat lägenhet och detta trots att lägers älskade förvisso inte är någon kommunal angelägenhet. Kommunen har dock sagt nej till eventuella subventioner när det gäller bostadsfrågan för tandläkare och stöder sig i det sammanhanget på ett beslut hos länsavdelningen av landstommarnas förbund. Det oaktat är det tydligen så, att ett flertal kommuner i dagens svåra läge, länsavdelningens beslut till trots, lämnar dylika subventioner. Kanske gynnas dessa kommuner framför andra av de tandläkare som står till buds. Var och en är sig själv närmast, heter ett gammalt ordspråk.

Men utvecklingen är skrämmande. Makarna Nilsson, som tjänstgjort vid kliniken i Nordmaling, tandläkare Bo Nilsson själv som privat tandläkare de senaste åren, har aldrig haft dylika anspråk. Och fru Nilsson är helt införstådd med att den här formen av dragkamp om tandläkare är helt felaktig. Det är heller inte av den orsaken som makarna Nilsson, som blivit mycket uppskattade i Nordmaling, lämnar sina tjänster för att bosätta sig i Umeå. Deras förflyttning har helt annan bakgrund.

Rektor Felix Innergård, som länge haft den här frågan under uppsikt hopas verkligen att inte sådana aspekter som kommunala subventioner ska vara avgörande för skoltandvårdens väl och ve.

Oviss framtid

Men där står nu folktandvården i Nordmaling, med en förmålig klinik men inga tandläkare. Framtiden är oviss. Kommunen har som sagt beslutat om en uppvaktning och det fina uppdraget har överlämnats åt landstingsmännen Gunnar Rönnerberg, och Gottfrid Hörnssten som får sällskap av kommunalkamrer Brännlund och rektorn vid obligatoriska skolväsendet Rolf Håkansson.

H. B.

RART FYND I AVA

9.12.1961

Knappast torde 3-åriga Ingrid Kenneman, Ava, vara medveten om att den lilla tingest hon håller i handen — se bilden — har tillhört ett fångstredskap tillverkat för flera tusen år sedan. Det är en spjutspets av flinta som lilla Ingrid leker med.

Spjutspetsen, vars yttersta del dock är avbruten, hittades av Ingrid's far, köpman Eric Kenneman, under jakt på Avafjällen cirka fyra km från byn. Troligen

har stenåldersmänniskorna, liksom Kenneman, varit ute på jakt, när de förlorat sitt redskap.

Man ser på flintstycket tydliga spår efter bearbetning av den synnerliga hårda stenen. Även tidigare har fynd från stenåldern gjorts inom området. Blä finns liknande spjutspetsar bevarade på Nordmalings hembygdsmuseum.

Mer från Nordmalings-bygden på sidorna 12—15.

9.12.1961

Min älskade make
och vår käre far
morfar och farfar

Fritz Olof Nyberg

* 14/6 1903
† 6/12 1961

Har lugnt och stilla lämnat oss, släkt och många vänner i den djupaste sorg, men i ljuset och tacksamt minne bevarad. Nyåker den 8/12 1961

ELIN NYBERG

Majken och Lennart

Margit och John

Fritz-Bernhard och Lisbeth

Barnbarnen

Ett hjärta av godhet har slutat att slå.

Tomt det blir i hemmets vrå. Dock finnes en tröst: Du lider ej mer.

Jordfästningen äger rum i Nyåkers gravkapell söndagen den 17/12 kl. 13.00. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnes minne, äro varmt välkomna till missionskyrkan efter jordfästningens slut. O s a senast den 13/12 å tel. 21 Nyåker.

Meddelas endast på detta sätt.

Nordmaling får vänta på petmoj

Automatiseringen av telenätet har för Nordmalings del blivit avsevärt försenat. Nu räknar man på televerkets ingenjörskontor i Umeå med att först i nov 1963 skall abonnenterna inom nordmalingsområdet kunna koppla sig själva. Men även detta datum är preliminärt. Många automatiseringar är på gång inom umeåområdet och kan ytterligare fördröja utbyggnaden i Nordmaling.

I så fall torde inte många beklaga detta. De allra flesta abonnenter är nog av den uppfattningen att det är trycksammare och mera personligt när man kan få hjälp med kopplingsbestyren av tjänstvilliga telefonisörer.

Byggandet av automatstationen är dock i full gång. Det blir en enplans 10x15,5 meter stor byggnad som i sinom tid skall inrymma all den invecklade apparatur som hör till en stor automatstation. Stationen kommer att bli helt obemannad frånsett att där blir en replipunkt för tjänstgörande reparatör. Kabeldragningen Umeå-Nordmaling är klar

75 år fyller den 11 december fru Maria Östensson, Djupsjö, Nordmaling, maka till fd hemmansägaren Birger Östensson.

Hon är född i Djupsjö och har varit sin hemby trogen under alla åren

på ett par tre år när under uppväxtåren. I och med äktenskapet 1910 fick hon det egna jordbrukarhemmet att vårda och det har hon gjort, föredömligt. Hemmet blev barnrikt, 11 barn, varav åtta är i livet. Arbetsbördan blev så mycket

större. Hon är otroligt pigg för sin ålder. Och fortfarande är hon, tillsammans med maken, den stora hjälpredan hemma på gården. Hon har också utfört en aktiv och betydande insats såsom gammal medlem av byns missionsförening, där maken varit ordförande en längre tid. Hon är varmt uppskattad i sin by. 9.12.1961

Helgstopp vid sågen i Rundvik

Sågverket i Rundvik stoppar upp under mellanhelgsdagarna och drygt det. Sågen kommer att stå stilla mellan den 22 december och 8 januari, berättade förvaltare Carl Degerman. Efter den 8 januari blir det fullt pådrag igen med dubbla skift men i den omfattningen kommer inte driften att fortsätta hela vintern. Ena skiftet försvinner någon gång under vinterns lopp, men när är det för tidigt att yttra sig om.

Skeppningarna avslutas av allt att döma före jul och totalintrycket av den säsong, som håller på att avslutas är, att skeppningarna bli avsevärt mindre än under rekordåret 1960.

Avverkningsarna i nordmalings-skogarna drivs i normal omfattning i vinter, meddelar skogschefen, jägmästare Thure Rylander för VK. Hösten har varit mycket gynnsam för huggarna men så mycket sämre för körarna eftersom kylan kom alldeles för sent.

Med arbetskraften går det rätt hyggligt men på sina håll är tillgången i nättaste laget. Framtiden får utvisa om det verkligen blir en brist eller inte. Beträffande rotköpen så har bolaget försett sig med den sortens råvara i normal omfattning. Inköpen fortsätter.

och även sträckan Nordmaling&Nyåker är färdigställd. Av arbetena återstår bland annat kabeldragningen till Järnasklubb och Gräsmyr.

Krönika från Nordmaling

9.12.1961
JULJAKTET hrr satt in på allvar. Det lyser i fönstren tidigare än vanligt. Det är så mycket att bestyra. Och den svåraste uppgiften faller som alltid så här års på det så kallade svagare könet. Det är våra damer som får bära den tyngsta bördan.

Den bördan märks i många andra sammanhang. Så här i julförberedelsernas tid kommer också hjälpverksamheten allt påtagligare in i bilden. Syföreningar håller sina auktioner, som till största delen rör sig kring av damerna färdigjorda alster. Saker och ting som det kanske tagit veckor, ja månader att färdigställa.

Levar-Vallens syförening har haft sin årliga auktion. Och som vanligt med ett gott netto. Även om det syntes mest karlar kring arrangementet i gamla prästgården, i själva finalen, så är det uppenbart att bakom alltsammans var det bara att skåda vår spinnidas prestationer, bortsett från en och annan maskulin insats. Men om damerna höll sig i skymundan i finalen så bör de för den skull hedras, och kanske hedras ännu mer. Bilden från finalpunkten blev kanske lite missvisande, med idel ädelt manligt släkte. Jag ber om ursäkt, men det är alltid så svårt att få de rätta damerna med på en "plåt". Det är väl bara att avsluta med den gamla frasen: Åras den som åras bör.

VAR TRADRADIO är inte så där hundra procentig effektiv. Det händer, särskilt i arla morgonstunden, att trådradion är hur dödstyst som helst. Det har hänt många gånger i höst. Men televerket utlovar bot och bättring så det är bara att hoppas på framtiden. När man väntar sig vid trådradions många fördelar vill man också att apparaturen skall klaffa ordentligt.

ATT SKOLTANDVÅRDEN kommit på efterkälken i Nordmaling har fått sitt genmäle i särskild artikel i dag. Men det är inte bara skoltandvården som har eftersläpningar. Titta på kronikervården. Den är långt ifrån tillfredsställande. Även här bärs huvudansvaret av landstinget. Genom att Nordmalings kommun inriktat sig på en ökad hjälp åt de gamla, genom anställandet av ett 40-tal hemsamariter, kan klientelet på församlingshemmet i stor utsträckning räknas som rena kronikerfall. Det har räddat situationen men å andra sidan är ju församlingshemmet inte byggt för detta ändamål, utan för rena åldringsvården.

Nordmalings kommun torde med sina 42 hemsamariter toppa statistiken i vårt land när det gäller hjälp åt behövande för vården inom det

Full drift vid Rundvik

9.12.1961
Nordmaling (VK) Masonitefabriken i Rundviksverken kommer av allt att döma att köra för fullt hela vintern, berättar överingenjör Helge Sköldkvist för VK. Det blir visserligen stopp under dagarna mellan jul och nyår men det är av rent tekniska skäl. Fabriken kommer dock att gå fram till julafton och sätter i gång igen omedelbart efter nyår. Produktionen blir med andra ord oinskränkt.

Lögdeälven

med sin mjuka leende natur och försar med lag och röding har med åren blivit allt mera känd av turister och mycket mera skulle kunna göras för att locka än flera till bygden. Då inte minst genom att göra sportfisket tillgängligare för allmänheten. En framstöt har som bekant gjorts i den riktningen från Bjurholms kommun och om denna nya giv för sportfiskare torde det bli tillfälle att orda mera när representanter för berörda kommuner inom kort kommer att träffas i Bjurholm. 9.12.1961

egna hemmet. I november fick 62 familjer daglig hjälp på det här sättet.

FLYKTEN FRÅN LANDS-BYGDEN bara ökar. Det talas ofta om medlen att förhindra den här formen av folkförflyttning. Men gör man något påtagligt för att hejda floden? Knappast, man gör så mycket mer för att stimulera den. Man drar till städerna än det ena och än det andra med motivering att allting måste ske i större enheter. Det gäller inte bara inom affärslivet utan jämväl i många andra sammanhang. Polisväsendet centraliseras. Går förslaget igenom förlorar Nordmalings kommun genast 8 tjänstemän.

Det är en liten "industri" som därmed drar iväg samtidigt som sockenborna förlorar en god service. Till råga på allt kommer kommunen att stå där med de nya fina lokaler som länsstyrelsen för några år sedan ålade Nordmalings kommun att bygga för att klara sin polisfråga på ett vettigt sätt.

JA, DET HÄR var en hel del dystra tongångar. Men nu har vi snart jul och då får vi försöka glömma all förtret. Julhandeln har börjat, affärsmännen har bevisat att de är väl rustade.

H. B.

Nyåker får nytt vatten

9.12.1961
Redan i början av nästa år räknar entreprenörerna Löwgren & Söner, Tavelsjö, att sista etappen för vatten och avlopp inom Nyåkers samhälle skall vara klart. Samtliga fastigheter inom de centrala delarna av samhället har då fått sina va-problem lösta för en relativt billig kostnad. Inträdesavgiften är för vatten 800 och för avlopp 200 kronor för enfamiljshus. För varje lägenhet därutöver tillkommer 200 kronor.

Totalkostnaden för de omfattande arbetena beräknas stiga till 650.000 kronor. Den sista etappen som var kostnadsberäknad till 221.000 kronor får man dock utförd billigt. Löwgren & Söner tog arbetet för 136.000 därtill kommer 5.000 kronor för vissa tillkommande arbeten.

Vi började arbetet här den 30 oktober, berättar arbetsledare Rune Löwgren. Från orten har vi sju man i arbete. Vi har två grävmaskiner samt traktorer i arbete och sammanlagt är vi en 11-12 man för. Arbetet har gått fint. Vi har gynnat av det fina vädret och vi hoppades ett tag att vi skulle hinna med de cirka 1.300 meter den här etappen gäller till jul men det går nog inte. Vi får nog jobba någon vecka in i januari. Då skall endast slutjustering återstå men det får vi vänta med till sommaren.

Anders

Uno X-mack i Nordmaling

I dagarna har Nordmaling begåvats med ytterligare en bensinstation. Det är Alvar Bäckströms motorverkstad i Levar som öppnat försäljning av Uno-X bensin.

Här expedierar verkstadsägaren Alvar Bäckström Uno-X till en av de första kunderna.

Snart slutskeppat för rundvikssågen

Under veckoslutet har det varit full fart på utskeppningen av trävaror i Rundvik. På torsdag lastade mf Oldenburg 240 stds och mf Abel Tasman 234 stds båda på Holland. Samma dag kom mf Rolf in för lastning av 200 stds på tysk hamn. Samtliga fartyg lastar gran.

Med dessa fartyg beräknas det vara slutskeppat vad det gäller trävaror för Rundviks del denna säsong. Eventuellt kommer ännu ett fartyg för lastning av 250 stds på England.

BRATTSBACKA med omnejd

Hos Stens Livsmedel hittar Ni alla
delikatesser för julbordet.
Massor av JULKLAPPSTIPS!

Stens Livsmedel

Brattsbacka - Tel. 1

9.12.1961

Möbelnytt

till jul? Det är en ekonomisk vet-
tig julklappsinvestering. Många
nyheter i Möbler och Mattor.

Välkomna till

HOLMBERGS MÖBLER

Lögdeå Tel. Rundviksverken 30260, bost. 30083

Nyåkers

Pepparkakor

är godare

Se våra FÖNSTER

de återspeglar en hel del av våra många
vackra nyheter. För damernas ekipering till
jul, nyheter i Kappor, Dräkter, Jackor,
Blusar m. m.

KLAPPTIPS: Koftor, Strumpor, Jumprar,
Kjolar, Morgonrockar.

Herrarnas avd. upp-
visar stor sort. i Pa-
letåer, Rockar, Kosty-
mer, Skjortor, Sport-
jackor, Byxor, Tröjor,
Halsdukar, Handskar.
Mössor m. m.

Wäringstams Kläder

NORDMALING - Tel. 120

Ljusstöparna är fr. v. fru Ingrid Claesson, Margareta Bergström,
fru Elvi Wärmedal, fru Gertrud Bergström och ynglingen Gunnar
Wärmedal.

9.12.1961

Hemstöpt i Hörnsjö

Det blir hemstöpa ljus i år till jul-
firandet i Hörnsjö missionskyrka.
För den ljusa idén står fruarna Ing-
rid Claesson, Elvi Wärmedal och Ger-
trud Bergström, som sammanträffa-
de uppe i pastorsbostaden härom-
kvällen och då visade sitt kunnande
i den gamla jultraditionen. Samti-
digt som det blir en besparing av
missionsmedel är det ju också roligt
att stöpa ljus. En primitiv ställning
gjordes i ordning för ljushängning.
Man plockade fram från kyrkans
gömslen alla små ljusstumpar, som
det under åren blivit. Med dessa upp-
smälta och silade samt lite färdig-
köpt ljusmassa hade man de ingre-
dienser som behövdes för ljusstill-
verkningen. Givetvis hade man ock-
så skaffat sig riktigt ljusvekegarn,
som kommer att ge en vacker ljus-
låga.

Örsbäcks-bor sömnlösa av sågs markskakningar

En tvist mellan en hemmansägare från Örsbäck utanför Nordmaling och ett i samhället beläget sågverk kommer att behandlas vid ett länsstyrelsesammanträde i Örsbäck på tisdagen, i närvaro av landshövding Filip Kristensson och kommunala representanter. Hemmansägaren biträdades av advokat Bengt Thoms.

Hemmansägaren har hos länsstyrelsen anfört besvär över att en såg, belägen cirka 150–200 meter från hans bostad, förorsakar sådana markvibrationer att han och hans familj blir allvarligt lidande av sömnrubbningar med hälsovådliga konsekvenser. Orsaken till störningarna är, hävdar hemmansägaren, sågens bristfälliga pålning.

Vibrationerna började på vintern 1957, då sågen byggdes om till ram-såg. Denna förorsakade sådana störningar i omkringliggande fastigheter, att hälsovårdsnämnden i Nordmaling kopplades in på saken. Sågen var i drift mellan kl 05.00–24.00. Den 15 juni 1961 beslutade hälsovårdsnämnden, att driften skulle inskränkas till att omfatta tiden 06.00–22.00, om inte skakningarna eliminerades. Längre tid kunde dock tillåtas av nämnden, om skakningarna blev mindre.

Det är detta tillägg, som hemmansägaren protesterar mot. Denna in-

skränkning i belsutet gör det möjligt för sågverksägaren att förlänga drifttiden, menar han.

11.12.1961

Himlafenomen i Nordmaling

Strax efter klockan fjorton på måndagseftermiddagen observerades ett mystiskt ljussken över Nordmaling. Den eldfärgade kvasten — typ räkslinga från reoplan — gick i sydvästlig riktning på ansevärd höjd och kunde iakttas under flera minuter.

På flygfältet i Olofsfors upptäcktes sedan föremålet och därifrån satte man sig i förbindelse med flygets trafikkontroll i Sundsvall men därifrån meddelades att några reoplan eller andra flygplan icke passerade Nordmaling vid denna tid. Även polisen fick larm men kom inte till någon klarhet. Föremålet kan knappast ha varit en meteor — därtill förflyttade det sig alltför sakta. Hur långt söderut föremålet observerades är ovisst, i vart fall hade varken lotsarna på Skagsudde eller bemanningen vid Härnösand radio uppmärksammat någon ny "Sputnik".

En teori är att ungdomarna sänt upp något av typen "flygande te-fat". Dylaka har vid flera tillfällen tidigare sänts upp över Nordmalings-bygden av rymdintresserade ungdomar. Dagens "raket" liknade dock inte dessa.

60 år fyller den 12 december hemmansägaren Gösta Olofsson, Brattfors, Öreälv.

Han är född på den gård, vid norra sidan älven, som gått i arv i två sekler. Han byggde för ett 25-tal år sedan helt nya ekonomibyggnader och har renoverat mangårdsbyggnaden vid flera tillfällen. Han har också varit intresserad av jordbrukets föreningsrörelse och av RLF:s arbete. Kommunalt intresse saknas inte heller hos familjefadern, som bland annat är mångårig medlem av Nordmalings skolstyrelse.

ta och ej heller har någon eld-kvast efter sig. Dessutom lär medlemmarna i Nordmalings "raket-sällskap" för närvarande befinna sig på annan ort.

En satellit

tros ha störtat och förintats i Abisko på måndagseftermiddagen.

Det kan mycket väl vara en del från någon satellit, säger man vid geofysiska observatoriet i Kiruna. En passerar nämligen ett tiotal sådana i olika banor just över det nordligaste Sverige.

Troligen var det skenet från den

Nu UNO-X bensen i Nordmaling

Undertecknad har öppnat NY BENSINSTATION i LEV
Där kan Ni tanka den nya UNO-X BENSINEN
för endast 71 öre per liter.

Samtidigt får Ni på min verkstad en god service på
i övrigt. Med andra ord: En lysande affär alltså, me
fördelar, att i fortsättningen tanka hos

BÄCKSTRÖMS MOTOR

Min älskade make,
vår käre far och farfar

Anton Sahlström

* 22/8 1889 † 8/12 1961

har stilla insomnat. Djupt sörjd och saknad men i ljust
tacksamt minne bevarad av oss, syskon, släkt och vänner

Nordsjö, Norrfors, den 9 december 1961

HILDUR

Harry och Britt

Tommy, Lena

Ivan och Solveig

Mats-Ola

Rolf och Elisabeth

O Gud, all sannings källa, jag tror ditt löfdes ord.
Vad du har sagt skall gälla i himmel och på jord:
"Akalla mig i nöden, så får du hjälp av mig".
Ja, Herre, intill döden vill jag akalla dig.

Jordfästningen äger rum i Norrfors kyrka söndagen den
december omedelbart efter högmässans slut. Efter jordf-
ningen inbjudes till minnesstund i Församlingshemmet.

Idel goda elevbetyg vid skolfinal i Levar

12.12.
1961

Levar lanthushållsskola hade avslutning på söndagen. Det var skolans första helårskurs, som därmed fick sin högtidliga final och som föregicks av en trevlig slöjdställning på lördagen. En utställning, som gav klart besked om elevernas färdigheter vid det här laget. Mycket folk hade mött upp till avslutningen. Nordmalings kyrkoherdepar och skolans styrelse bl. a.

Man inledde med en verkligt fin julmiddag till vilken samtliga föräldrar till eleverna, liksom styrelseledamöterna för skolan var inbjudna. Föräldrarnas tack såväl för middagen, som för den goda undervisning som givits deras ättlingar, framfördes av bankkamrer Ragnar Berglund, Lögdeå.

Självva avslutningen inleddes med hälsningsord av skolans rektor Barbro Aström. Hon erinrade om den omfattande kursplanen och gav besked om vilka lärdomar eleverna i stort sett fått under de gångna 11 månaderna. Av de 36 eleverna är 34 från Västerbotten, en från Norrbotten, sametösen Sonja Suorra, och en från Jämtlands län.

Det har varit många besök vid skolan. Inte mindre än 41 olika grupper har besökt skolan och totala antalet besökare uppgår till åtskilligt över tusentalet, kanske rent av flera tusen. Eleverna har också haft ett flertal utfärder, den längsta till Helsingfors i Finland.

I bidrag har skolan tillförts: Urstatsmedel 22.960 kr, allmänt bidrag 6.536, särskilt studiebidrag 14.342, kommunala stipendier 5.507, mejeriföreningen 655, slakteriföreningen 450, skogsägareföreningen 225, Västerbottens kreatursförsäkringsbolag 125 och arbetspremierna från landstinget 5.562 kr. Dessutom kommer premier, bland annat ett på 50 kr, från Nordmalings köpmannaförening.

Eleverna visade prov på sina färdigheter, bland annat i tvättlära och bostadslära. Eleverna demonstrerade sitt kunnande på ett utmärkt sätt.

Som en trasmatta

Rektor Aström liknade den nu avslutade kursen vid en trasmatta. En trasmatta innehåller så många olika färger. I det här rör det sig huvudsakligen om ljusa färger, men där finns också tyvärr en del mörkta inslag. Dit räknas i första hand förlusten av elevkårens förste ordförande, Monica Gustavsdotter från Lycksele. Hennes bortgång väckte allmän förtäring inom skolan och hennes minne hedrades vid avslutningen med en tyst minut.

I övrigt har det som sagt mest varit glada och ljusa färger — en del till och med i den ungdomliga kärlekens tecken. Visst förekommer det ett och annat inslag av grådaskiga färger. Men sådant hör till och i stort sett har kursen och elevmaterialet varit primä. Rektorn slutade sitt tal med en förhoppning om en god fortsättning och att eleverna skulle

Premier

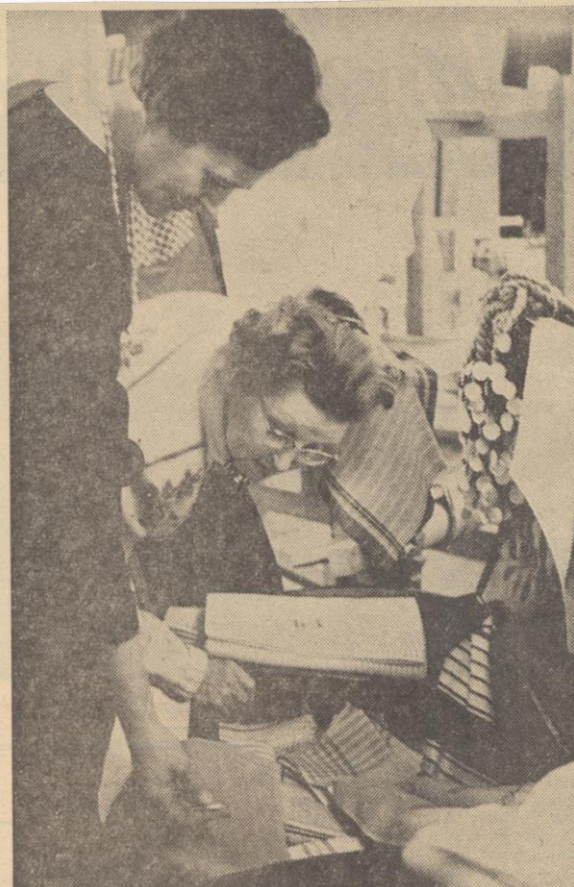
För högsta betyg, såväl i teori som praktik, tilldelades Siv Johansson, Hissjö, fri resa och uppehålle vid premiekursen i Sänga-Säby under en vecka. Bokpremier för närmast intilliggande betyg fick Yvonne Arvidsson, Hissjö, Birgit Granström, Gransele, Gudrun Eriksson, Umeå, Britta Löfgren, Umeå och Ulla Marklund, Vännäsby.

Nordmalings köpmannaförenings premium i hemekonomi tilldelades Solbritt Sandström, Hörnefors, tillika elevkårens ordförande. Birgit Granström, som fungerat som skolans "lilla kantor", fick också en liten belöning av rektor.

Styrelsens ordförande, landstingsman Frithiof Norén, avtackade såväl elever, lärare och andra, som medverkat till att göra den nu avslutade kursen så givande som möjligt. Ett särskilt tack riktade han till avgående skolkökslärarinnan fru Margareta Forslund, som med den här kursens slut lämnar skolan i Levar.

Elevkårens ordförande Solbritt Sandström, framförde elevernas tack till lärarkåren och överlämnade såväl gåva som blommor.

För avslutningen svarade prosten Johan Hedquist och under avslutningen bidrog eleverna

Utställningens "brudkista" beundras av elevmammorna Gun Granström, Gransele, och Thea Nilsson, Hissjö.

själva med vacker körsång under musikdirektör Carl Boströms ledning.

Den 15 december lämnar elever

na skolan i Levar för att bereda plats åt den nya kursen, som börjar den 14 januari.

H. B.

13.12.1961
**Nordmaling
kritiserar
subvention**

Kommunalnämnden i Nordmaling beslöt på måndag tillskriva länsavdelningen av landskommunernas förbund och göra avdelningen uppmärksam på det faktum, att många kommuner, trots tidigare beslut inom länsavdelningen, fortfarande lämnar subventioner till hyror för bostäder åt tandläkare vid folkhälsocentralerna. Det är rätt länge sedan länsavdelningen vid ett möte i Vännäs enhälligt tog avstånd från dylika subventioner, men detta till trots fortsätter systemet att tillämpas, självfallet till förfång för sådana kommuner som uppträder solidariskt mot beslutet.

Kommunen har också gjort en undersökning om förhållandena på folkhälsocentralens område och konstaterar, att av de fyra nordligaste länen ligger Västerbotten näst till ifråga om antalet anställda tandläkare vid klinikerna.

50 år fyller den 14 december fru Brita Pihl, Rundviksverken, maka till driftingenjören vid Nordmalings ångsågs ab:s masonitfabrik, Sven Pihl.

Hon är född i Nordmaling och dotter till framlidne skogsförvaltaren vid Nordmalings ångsågs ab.

Rudolf F:son Ahn och hans maka Selma, född Bylund. Men redan när hon var en liten flicka flyttade familjen till Olofsfors Bruk, till bolagets tjänstebostad. Där växte torsdagens 50-åring upp och har hela sin ungdomstid knuten till nordmalingsbygden. Efter avslutade studier tjänstgjorde hon åren 1936-1944 som skrivbiträde vid vägstyrelsens kontor i Nordmaling. Sedan var hon värdinna under ett år vid fjällstationen i Anjan. 1945 ingick hon äktenskap med ingenjör Sven Pihl. Första tiden var makarna bosatta i Karlholms Bruk i Uppsala. Sedan har de bott bl. a. i Piteå, Skellefteå och Svanskog i Värmland. Till Rundviksverken kom makarna Pihl i januari i år, där maken är driftingenjör vid fabriken.

Fru Pihl har gjort sig känd som en duktig och omtäckt medmänniska, alltid glad och väfnast och vänner saknas förvisso inte i hennes närmsta omgivning.

13.12.1961
DÖDSFALL

Karin Viktoria Jonsson, Gräsmyr. På Nordmalings sjukstuga avled på måndagen fru Karin Viktoria Jonsson, född Edström, maka till hemmansägaren Hilmar Jonsson, Gräsmyr. Hon var endast 33 år och sörjes närmast av make och fosterson samt syster.

Den bortgångna var född i Gräsmyr där hon växte upp i ett jordbrukarhem. Ma-

karna gifte sig 1949 och kom då att bosätta sig på fru Jonssons föräldragård vilken de åren dessförinnan övertagit. Tyvärr har fru Jonsson sedan unga år varit sjuklig och har under årens lopp fått genomgå

svåra lidanden. Redan som ung flicka kom hon med i den religiösa verksamheten och har inom den lutherska missionsföreningen verkat som söndagsskol- och juniorledare. Under en lång följd av år har hon varit föreningens organist och har även varit med i dess sångkör. Förutom skötseln av det egna hemmet har fru Jonsson varit intresserad av hemslöjd och har som duktig väverska sålt många fina dukar och andra alster.

Fru Karin Jonsson hade gjort sig känd och omtäckt i bygden.

14.12.1961
**IFK Rundviks premiär
i ny rink och nya dräkter**

Ikväll spelar Rundvik sin första hemmamatch för säsongen. Det blir på samma gång premiär på den nya banan vid Manhemssborg. Det är Vindeln hockeygrabbar som tillsammans med hemmalaget får inviga den nya banan vid mötet i div III.

Vindeln, som väl får betraktas som seriefavorit är en stark motståndare och det har rundviksgrabbarna redan fått känna på. För någon tid sedan var man nämligen uppe i Vindeln och spelade i DM. Det blev en ganska kännbar förlust för rundvikslaget den gången, hela 10-1 i baken. Men det kanske var ett prov utan värde - för faktum är att rundvikarna i seriepremiären borta mot Robertsfors och vann övertygande med 6-2.

14.12.1961
**28 familjer
i Nordmaling
får julslant**

Nordmalings röda kors krets styrrelse beslöt vid sammanträde hos ordföranden, doktor H Klockhoff, på tisdagkvällen att utdela sammanlagt 2.800 kr till julpengar åt behövande inom kommunen. Det blir 28 familjer som får 100 kr vardera. Vidare beslöts att anslå ca 100 kr för inköp av julgåvor till patienter på kronikerhemmet. En del kläder kommer också att utdelas till behövande.

Resultatet från riksinsamlingen blev hela 8.340 kr och bruttot från höstmässan 2.960 kr. Doktor Klock-

hoff rapporterade från kursverksamheten att tre kurser förlagda till Lögdeå, Rundvik och Nordmaling samlat sammanlagt 62 deltagare.

Lydia Kristina Lundin, Håknäs.

Fru Lydia Kristina Lundin, maka till gårdsägare Viktor Lundin, Håknäs, har avlidit i en ålder av nära 75 år. Hon sörjes närmast av åldrig make, dotter samt två söner, svärdotter, svärson, barnbarn och syster.

Fru Lundin var född i Högland inom Arnäs kommun. Där blev hon bekant med sin blivande make. Under en lång följd av år har makarna Lundin bott i Håknäs och fru Lundin har där gjort sig känd som en duktig hemmets kvinna så länge hennes krafter räckte. Hon har varit glad och gästvänlig människa och en varm förespråkare för Håknäs lutherska missionsförening vilken hon under många år tillhört. Hennes hälsa har varit vacklande under senare år. På lördagskvällen blev hon hastigt sämre. När hon på måndagen skulle transporteras till Nordmalings sjukstuga avled hon under färden. 13.12.1961

14.12.61
**Lucia sjöng
för de gamla
i Nordmaling**

På Nordmalings pensionärshem bjöd hantverksföreningens damer samtliga pensionärer på kaffe med dopp. Kommunminister Sigvard Spinnell medverkade till det mycket uppskattade initiativet. De som ej orkade ta sig ned till samlingsrummet i källaren bjöds på kaffe av lucian Kristina Agren, med uppvaktande tärnor och stjärngossar i sina lägenheter. Lucian och de övriga stjärnknippena i skaran som underhöll med lustig och sång, var barn till hantverkare i Nordmaling.

Lucia i Nordmaling.

Som VK tidigare meddelat uppvaktade medlemmar ur Nordmalings hantverksförenings damklubb på luciadagen pensionärerna på Nordmalings pensionärs hem med Lucia, sång och kaffe med dopp. Alla kunde inte ta sig ner till samlingsrummet i källaren men de blev i stället serverade i sina lägenheter. Här är det fru Desideria Lundmark, tidigare Rundvik, och fru Naima Nordberg med sin 76-årige make Carl som blir serverade kaffe av lucian Kristina Ågren och hennes uppvaktning.

MÅL DIREKT I RUNDVIK 15.12.1961 VINDELN LEDER DIV III

Rundvik (VK). IFK Rundvik gjorde en hedersam insats vid torsdagsekvällens div. III-batalj på hemmaplan mot Vindeln IF. Resultatet blev 6-8 (1-2, 3-3, 2-3). Rundviks TV-stjärna Lars Erik Meijer gav hemmalaget ledningen redan i första anfall på ett solgenombrott och därmed fick en hemmaspelare göra första målet på den nya ishockeyrinken på Manhemsborg. Vindeln övertog serieledningen genom den här segern.

Målgörare i övrigt var: 1-1 Ola Lundström, 1-2 Ove Lindgren, 1-3 d:o, 1-4 Hans Persson, 2-4 Lars Kareståhl, 3-4 d:o, 4-4 Gunnar Degerman, 4-5 Sven Olov Fridolfsson, 5-8 Lage Roos och 6-8 Lasse Backlund.

Matchen gick i högt tempo och var kanske t.o.m. litet för högt upptrivet ibland. Grabbarna hann inte med och spelet blev hafsigt. Gästerna hade sina starkaste kort i S. O. Fridolfsson och backen Ove Lindgren. Den sistnämnde skickade bl.a. in ett par fräsiga långskott från sin högerkant.

I hemmalaget var kedjan Kareståhl—Meijer—Gustafsson den starkaste lagdelen. Hemmalaget ska också ha en eloge för sitt kämpahumör, som satt i trots att Vindeln ledde nästan hela tiden. Den här kampen var faktiskt ett fall framåt för Rundvik. I DM-matchen för en tid sedan förlorade Rundvik med 10-1 mot Vindeln.

Domaren Runo Hallberg, Teg, fullgjorde sitt uppdrag utmärkt och utvisningsbåset frekventerades i ungefär lika hög grad av båda lagen.

Skolbygget i Nordmaling. Regeringen har tilldelat Nordmalings kommun statsbidrag med 97.000 kronor för tillbyggnad för lågstadiet av mellanstadiebyggnaden vid Kyrkovallens skola. Tillbyggnaden, som bl.a. skall inrymma tre klassrum, beräknas kosta 245.000 kronor.

16.12.1961

Läkarfamiljen Hesse från Härnösand hälsas välkommen till Nordmaling av sjukstugestyrelsens ordförande Gunnar Rönnberg, Längst t. v. skymtar syster Olga-Lisa, som framför personalens välkomsthälsning.

NORDMALINGSLÄKARE VART VÄLKOMNAD

16-12-1961

Nordmalings nye läkare Bengt Hesse, doktor Bengt Bohmans efterträdare vid Nordmalings sjukstuga, började sin tjänst i Nordmaling under fredagen och hälsades välkommen.

Doktor Hesse mötte upp i sjukstugans personalmatsal med sin familj, makarna Anna-Stina och barnen Per, Kristina, Bengt-Erik och 3 månader gamla Anna-Karin, och här var också sjukstugans styrelse med nye ordföranden, föreståndare Gun-

nar Rönnberg tillstädes. Han hälsade familjen Hesse välkommen till kommunen, och sjukstugans husmor, syster Olga-Lisa, tolkade personalens välkomsthälsning. Sedan blev det rena tårkalaset vid kaffebordet.

Doktor Hesse uttalade en förhoppning om ömsesidig trivsel. Svårast blir det väl i början innan vi lärt känna varandra på allvar, men det ska nog gå bra, menade han.

Nordmaling får kommunalingenjör

18-12-1961

Det uppstod i stort sett endast två debattämnen vid fredagens kommunalfullmäktige i Nordmaling. Det gällde kommunalnämndens värdjan om rätten att välja en kommunalingenjör, med andra ord att byta ut nuvarande kommunalbyggmästaretjänsten mot en högre befattning, och sedan tillsättandet av en teknisk nämnd med tyngdpunkten lagd på en kommunalisering av va-frågan. Till den första frågan blev det ett så gott som enhälligt ja, till den andra svarade man "jasa" och lät frågan gå tillbaka till kommunalnämnden för bättre utredning.

Beträffande den tekniska nämnden ansåg kommunalfullmäktiges v ordförande Evert Molin, att det alltid visat sig svårt att avbeta ett område som inte är bruten mark. Och kommunalnämnden har inte brutit marken tillräckligt för att fullmäktige skall vara beredd att "sätta i sig födan". Hans åsikt delades av flera andra talare, och resultatet blev att fäderna beslöt i princip godkänna att en teknisk nämnd kommer till, men att "regeringen" dessförinnan bör utarbeta mer klara arbetslinjer, inte bara för den tekniska nämnden utan jämväl för de andra nämnder som mer eller mindre får anknytning med arbetsuppgifterna, exempelvis byggnadsnämnd, hälsovårdsnämnd och kommunalnämnd. Och i anslutning härtill yrkade nämndeman Sigfrid Nilsson på en översyn av arvodesfrågorna, som verkligen kommer att få stora arbetsuppgifter.

Anslagsfrågor

I övrigt gick det rätt lugnt tillväga. Skid- och friluftsförbundet fick sina 5.000 kr till skidstuga på Alidberget, skolstyrelsen 3.000 kr för extra arbetskraft vid skolexpeditionerna, arvodet till siffergranskare höjs från nuvarande 1.200 till 2.500 från 1/1 1961, vaktmästaren vid yrkesskolan i Rundvik får löneförhöjning med 4:- (!) kr. per år. Arvodet justerades faktiskt från nuvarande 1.500 till 1.504 kr.

Nyåkers IK får bygga idrottsplats vid skolan, Håknäs, Lögdeå, Mullsjö, Norrfors, Nordmaling, Hörsjö och Nyåker får vardera 500 kr till underhåll av isbanor och Gräsmyr 500 kr för nyanläggning. Däremot blev det avslag för bordtennisutrustningar i Lögdeå och Norrfors liksom högre ersättningar för djurskyddsinsektioner. Att springa omkring i ladugårdar och titta på kor och andra djur betraktar fäderna som kom-

munala förtroendeuppdrag och erhåller ersättning därefter.

Till ordinarie poliskonstapel med placering i Rundviksverken valdes enhälligt Sven Olof Burström, Grub-

Olyckstalet 13 i sista planet från Olofsfors

Invigningsfestligheterna för de nya flygfälten i Örnsköldsvik och Skellefteå på lördag föregicks av en prolog av mindre vanligt slag i Olofsfors. Där spelades inga glada festmarscher, där hölls inga invigningstal av statsråd eller andra höga herrar inom kommunikationsväsendet, där höjdes inga glas för någonting som var nytt. Nej, där sjöng en Lucia med sina tärnor några lucia- och psalmsånger: "Nu fändas tusen juleljus" samtidigt som det glimrande ljusbandet efter flygfältets landningstråk släcktes för alltid. Det var rena gravölet.

Och till ett vackert och stämningsmättat "gravöl" hör naturligtvis blommor och ett annat tal. Och det saknades inte heller i det här fallet. Skeppsmäklare Ingvar Josephson, outtröttlig tjänsteman för AB Linjeflyg i Nordmaling, hade samlat blommor i en hel kartong och innehållat delade han frikostigt med sig till gamla trotjänare — det hinner bli flera sådana på 4,5 år. Det var hans flygkontors allt i allo Paul Sjödin och Lars Olof Åström, som fick blommor såväl in natura som i ord, det var 72-åriga friskusen Gustav Nygren, som inte aktat för rovt att ta hårda duster med självaste kommunikationsministern, det var köksavdelningens "mästarinna" fru Gerda Lundqvist, och det var Linjebuss och Norrlandskustens chefer Arne Molin och Karl-Axel Röckner.

82.000 resenärer från
och till Nordmaling

Men det fanns några blommor kvar i bagaget. Och den gode Ingvar hade tydligen något i bakfickan, denna sista flygdag i Olofsfors. Han utlyste en pristävling bland närvarande resenärer och inbjudna. Hur många flygresenärer hade Linjeflyg haft till och från fältet i Nordmaling under

de 4,5 år som trafiken fortskridit? Det gissades friskt och siffrorna varierade högst avsevärt, från 8.000 till 220.000. Även signaturen önskade vara med på ett hörn. Här gällde pressfrihet. Varför inte försöka med 83.000? Det visade sig i det närmaste vara en fullträff. Rätta siffran skulle vara 80.919, en siffra som med hänsyn till att många resenärer inte inregistrerats, avrundades uppåt av direktör Sven Östling själv till 82.000. Segern i pristävlingen alltså till VK:s H.B. Tyvärr var det inte fråga om en 10.000-kronors fråga. Men det är heller inte fy skam med en bukett nejlikor och en resväska.

Siffran 82.000 innebär ett trafikunderlag på Nordmaling med nära 20.000 resenärer per år. Från maj 1957 till dec. 1961 har Linjeflyg utfört 2.924 landningar och lika många starter i Nordmaling.

Avslutningskaffe

I väntsalen hade Josephson & co dukat ett trevligt kaffebord. Händelsen måste firas, visserligen inte med samma pomp och ståt som vid invigningen en vacker majdag 1957, men i alla fall. Och nog var det allvar och vemod som vilade över såväl resenärer som övriga inbjudna gäster när lucian Sonja Lundqvist och hennes tärnor sjöng de välbekanta julpsalmerna. Gustav Nygren såg både ledsen och arg ut, men fattade mod och gick fram till flygvärdinnan Ulla Karlewski, med polskt påbrå, och gav henne en varm avskedskram. Slaget vid "Poltava" var över, men Gustav kommer att kämpa in i det sista och som siste man lämna sin kära flygplats i Olofsfors.

Med röd stämma ljud Ingvar Josephsons "Sista planet mot Stockholm klart för start, var god tag plats". Och ombord på planet klev 13 resenärer, olyckstalet till råga på allt. Men de såg glada ut, de tretton, inte minst hotellparet Hanna och Frans Wiotti från Levar hotell. De besteg planet för en hägrande långresa till det soliga Spanien. Och där är de i dag. Det går undan med flyg.

H. B.

Linjeflygs duktige försäljningsbas i Nordmaling Ingvar Josephson uppaktas av hrr Karl-Axel Röckner och Arne Molin från Umeå som överlämnar en renbog som gåva till den gode Josephson.

TENS-KURIREN nr 294 tisdagen 19 december 1961

En snäll tomt överlämnade gottspåsar till barnen. Här är det 5-åriga Lars-Erik Svensson, på pappa smeden Sven Svenssons arlar, som får sin klapp.

Alla barn i Nyåker går i söndagsskola

I DET NÄRMASTE 50 elever mellan 5 till 12 år är inskrivna i den söndagsskola som lutherska missionsföreningen i Nyåker har. Det innebär i det närmaste en 100-procentig anslutning av bygdens barn. Föreningen har nio söndagsskolledare i verksamhet. De turar om att varje söndag hålla undervisningen i gång — en undervisning som uppskattas mycket av både elever och målsmän. Tendensen är att allt flera hem sänder sina unga till söndagsskolan.

På söndag var det stor avslutningsfest för terminen och barnen fick uppleva en försmak av den stora högtid som står för dörren.

Systrarna Kristin, Kerstin och Karin Holmlund sjöng med i kyrkan.

Nordmalings-bygden hemsökt av tjuvar

Under helgen har en serie stölder inträffat i Nordmalings-bygden. Härvarn håller nu som bäst på att nystas upp av polisen. Bland annat har dörren till en förrådsbarack vid brännropen i Leduåfors — där man nu håller på att uppföra en brännugn — brutits upp varvid en del värdefulla snickeriverktyg försvunnit. Från en manskapsbarack efter gamla rika- 13 mellan Strömsör och Sörhyn har fotogen, rödspit och kaffe stulits. Dessutom har man i Nyåker brutit upp dörren till hemmansägare Ivar Holmlunds garage och försökt stjäla bilen. Det stöldförsöket gjordes tydligen natten till måndagen. Nordmalingspolisen vill gärna ha kontakt med ortsbor som kan ha någonting att berätta som kan bidra till att klara upp stölderna.

Hörnsjös skolbarn hade trivselafton

Skolfesten i Hörnsjö på onsdagsaftonen blev en trevlig och lyckad fest i många avseenden. Trots kung Bore stränga regementet blev lokalen fullsatt. Det var första offentliga framträdandet som gjordes, efter den omfattande restaurering som skolan genomgått under året. Programdebuten var gemensam för samtliga skolans klasser och hade karaktären av advents- och lucia-program. Skoleleven Stig Norén hälsade välkommen och fungerade även som programledare. Som introduktion sjöngs två adventssånger varpå följde växelvis välövade sketcher, sånger, deklamationer, luciaspel, film m.m. I Lucia-tåget presenterade lucian, Gunilla Thorsell jämte elva tärnor ett vackert program. Efter serveringen visades två färgfilmer.

Hockeyknall av Rundvik Hörnefors slaget med 5-9

22/12/1961

Hörnefors (VK). Rundvik levererade något av en knall i div. III södra nordsvenska A då man i torsdagskvällens match på Gran besegrade Hörnefors med hela 9-5 efter periodsiffrorna 4-2, 4-2, 1-1).

Gästerna bäddade för sin seger i matchens inledning och ledde redan efter 2 min. och 20 sek. med 3-0. Med segervittring i näsborrarna var sedan rundvikarna omöjliga att komma till tals med. Efter den första chocken försökte dock Hörnefors att ta hand om spelet, lyckades också med detta och reducerade till 3-2, men så kom Rundvik med ytterligare ett mål. Hörnefors kom igen, gjorde 4-3 och hade gästerna i gungning varpå det kom ännu ett rundviksmål. Hemmalaget reducerade igen till 5-4 men därefter klippte Rundvik av alla diskussioner om vart segern skulle gå genom att göra tre raka mål varpå målen delades lika i sista perioden. Hemmalaget hade då ytterligare ett mål inne som varken domaren eller måldomaren såg när pucken åkte rakt igenom nätmaskorna.

Någon välspelad match var det inte utan i stället så mycket mera omväxlande i de två första perioderna. Gästerna var kanske de som ville mest och det gav också en rättvis seger, om än den blev siffermässigt för stor. Förutom sedvanlig framfusenhet från rundvikarnas sida i närheten av hörneforsskassen så måste man säga att ett ovanligt släpphänt hemmaförsvär bidrog till rundviksseger. Då var det friskare taktik i rundviksleden — kanske allt för friska, åtminstone av utvisningarna att döma — ett tiotal, som samtliga drabbade gästerna medan Hörnefors litet tursamt klarade sig utan.

Bland gästerna gjorde samtliga spelare rätt för beröm av lagledaren Lennart Forsberg, men skall någon särskilt framhållas så bör det bli Ola Andersson och Lasse Backlund som båda var mycket påpassliga och riviga i sitt spel.

Hörnefors gjorde en verklig djupdykning i matchens början och när man sedan försökte få näsan över vattnet så blev de genast nedtryckta igen. Under sådana förhållanden är det svårt att göra sitt bästa. Då behövs det

mycket rutin och detta har inte det unga Hörnefors-laget. Men man visade glimtvis prov på ett spel som lovar gott inför framtiden.

Bäst för dagen var Sven-Erik Jogedahl och Enar Svensson.

Målgörare för Hörnefors: Tore Brännlund 1, Enar Svensson 1, Ove Häggström 1, Sören Olofsson 1 och 1 självmål.

För Rundvik: Ola Andersson 4, Lars Backlund 2, Björn-Olof Rasch 1, "Lillen" Meijer 1, Charles Gustavsson 1.

Domare: Bengt Lindqvist, från Umeå, inför en talrik publik.

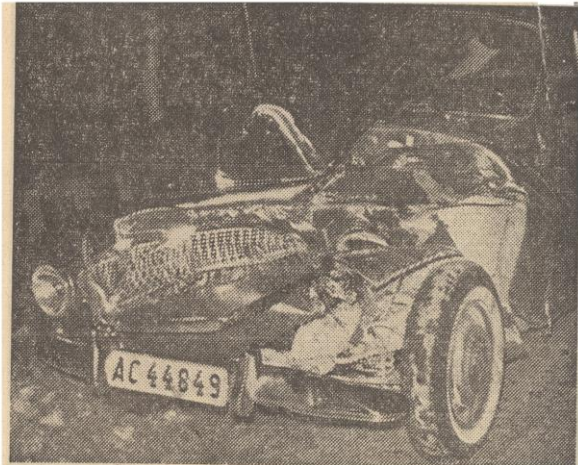
Lejon

Mörkt och kallt slut på helgen i Nordmaling

27/12/1961

Julens ljusa högtid avslutades i Nordmaling med tropiskt mörker. Elströmmen för all världens väg i hela nedre kommundelen vid halv nio-tiden på annandagens kväll, mitt under det att Lill-Babs & Co underhöll som bäst i TV.

Och nästa programpunkt, Ljunga ungdomstid förbyttes i en mörkrets och köldens tid. Med den elektriska kraften försvann också värmen. Förutom Nordmalings municipalsamhälle mörklades så gott som hela Rundviks-Verken, större delen av Lögdeå och hela Olofsfors. Från ställverket i Rundvik meddelades att orsaken till avbrottet måste vara ett jordfel. Ännu vid 22-tiden på kvällen arbetade man febrilt på att finna felet och man måste söka sig fram sektionsvis.

Personbilen blev som synes illa åtgången.

Bil mot buss i Nordmaling Föraren skadad

Vid en krock i Mo, Nordmaling mellan en personbil från Bjurbäck i Bjurholm och bussen från Rundvik på onsdagsmorgonen skadades chauffören Holger Gustafsson från Bjurbäck. Han fick en kontusion mot vänster njure och revbensskador och får kvarstanna på Nordmalings sjukstuga. Bilen skadades mindre. Bilen hade tydligen fått sladd mitt mot Caltex bensinstation i Mo och ände tvärs över vägen mitt framför bussen. Bussens förare gjorde vad han kunde för att undvika en allvarigare olycka och körde av vägen. Det blev ändå krock nästan kylare mot kylare och bussen fortsatte sedan mot en gårdsfastighet. Men det lev dessbättre stopp en eller annan centimeter från väggen. Personbilens motor började brinna och blev dessutom genom krocken mycket illa iltygad.

Namndebatt kring församlingsgård i Nordmaling

30.12.1961
"Kärt barn har många namn", heter ett gammalt välsagt ordspråk och det besannades vid Nordmalings kyrkofullmäktiges årsavslutnings-sammanträde på torsdag. Det blev debatt om lämpligt namn på gamla prästgården efter ombyggnaden. Gamla prästgården anses inte längre vara riktigt användbart i sammanhanget. Kyrkorådet har för sin del enats kring namnet Församlingsgården, och det är det officiella namnet tills vidare. Men fru Inga-Lisa Wallander yrkade på att namnfrågan skulle upptas till debatt och önska- de för sin del en pristävling i namnfrågan. Församlingsgård ansåg hon lite för långt och tungt. Längre än så kom man inte i torsdagsdebatten, fränsett en massa namnförslag man och man emellan. Namn som Vallgården, Sockengården, Rådhuset (med tanke på kyrkoherde Rådes banbrytande gärning), i det sammanhanget kom även Adolfs-gården in i bilden.

I övrigt gick sammanträdet i lugnets och fredens tecken. Ordföranden, predikant Jalmar Holmström, hälsade först komminister Sigvard Spinnell välkommen till församlingen, som ord. komminister. Och därefter höll komminister Spinnell en betraktelse.

Kyrkokassörens rapport om kyrkokassans ställning, som slutade med signal om vissa överskridanden på anslagen, bl a har Församlingsgården blivit dyrare i ombyggnad än beräknat, godkändes. Överdragen kan täckas genom inbesparingar på andra områden.

Till kontorsbiträde på pastorsexpeditionen valdes fru Anna-Lisa Karlsson. Kyrkovaktmästaren i Rundvik får förhöjt arvode, årsarvodet fastställdes till 3.800 kronor.

Vissa hyresnormer fastställdes för Församlingsgården. Diakonissan er-lägger för sin bostad 2.500 kr. Museets hyra blir 3.000 kr. Ideella och liknande föreningar erlägger i hyra för nedre våningen 25 kr, med kök 40 kr. Övre våningen 30 respektive 40 kronor. Samma normer gällde för gravöl. Hyran för hela huvudbyggnaden 70 kr. Därest lokalerna förhyrs tre dagar i följd lämnas en viss rabatt. För ekonomiska föreningar och sammanslutningar utanför kommunen blir priserna något högre.

Distriktsindelningen fastställdes för församlingens präster inom Nordmalings kbfd, med speciella arbetsområden. Nordmalingsområdet omfattar Nordmalings mcp, Levar, Olofsfors Bredvik, Järnäs och Järnasklubb Tillhoppa 2.162 personer. Rundviks området Ava, Mo, Lögdeå, Rönnholm, Öresund och Rundviks mcp 2.532 personer. Nyåkersområdet, som omfattar Abborrtjärn, Baggård, Bergsjö, Djupsjö, Hyngelsböle, Högländ Jansmark, Klöse, Ledusjö, Nordanbäck, Nyåker, Orrböle, Ottjärn Stavsjöholm, Stenberg, Storfall, Sunnan-sjö Tallberg och Toböle, 1.531 personer. Gräsmyr- och Håknäsområde som omfattar Brattfors, Gräsmyr Hallen, Hummelholm, Håknäs, Högrännan, Hörnsjö, Kråken, Långed Mullsjö, Torrböle, Öre Östanbäck och Örsbäck 2.199 personer.

Till ny ledamot i kyrkorådet ef-

ter disponent Martin Söderlind som avflyttat, valdes Nordmalings ång-sågs AB:s nye verkställande direk-tör, disponent Arthur Brunnberg. Revisorerne Carl Th. Lundmark, Gunnar Lindstrand och Gerhard Jonsson omvaldes. Ersättare: G. Norberg, G. Forslund, I. Josephson och H. Edlund.

Till pastoratets ombud vid ekono-miska besiktningar valdes hrr Jalmar Holmström och Oskar Holmberg med B. Holm och H. Lundberg som ersättare. Till församlingens ombud i Luleå stifts pastoratsförbunds för-rättningar valdes prosten Hedquist och fullmäktigeledemoten F A Hal-lén. Ersättare: komminister Spinnell och Harald Lundberg. Till ordföran-de i fullmäktige omvaldes predikant Jalmar Holmström med nämndeman Edvin Karlstedt som vice. Mötet av-slutades med ömsesidiga artighets-betygelser från ordförandens och v. ordförandens sida och tillönskan om ett gott nytt år.

50 år fyller den 31 december driftsingenjören Uno Fallquist, Olofsfors, Nordmaling.

Han är född i Ramnäs i Väst-manland. I Surahammar kom han i tidiga yng-lingaår i kontakt med järnhante-ningen och arbe-tade vid bruket i 24 år. Han flyt-tade sedan till Surte glasbruk där han var verkmästare vid brukets maskinavdelning. 1955 tillträdde han sin nuvarande be-fattning som driftsingenjör vid Olofsfors bruk i Olofsfors.

Mest känd torde Uno Fallquist vara som orienterare och friluftsmänniska i allmänhet. Han kom tidigt att tjusas av sökandet av de röd-vita skärmarna och sen 1933 har orienteringssporten gått som en röd tråd genom hans liv.

— Det bästa transportmedel som finns, säger Uno Fallquist, om skidorna. Aktivt tävlinge-åkande har dock fått vara för hans del — fränsett skidoriente-ring — men tusende är de trä-ningsmil han avverkat under årens lopp. Uno Fallquist var en av initiativtagarna till bildandet av Högåkers OK och har som föreningens ordförande nedlagt ett omfattande arbete för att föra fram klubbens ungdomar till en rad förmåliga placeringar. Som varande en skidans man är Uno Fallquist givetvis med i Nordma-lings skidfrämjaravdelning och har som avdelningens sekreterare nedlagt ett uppoftande arbete inte minst då det gällt arrange-mangen för Snöstjärnan. Från ti-den i Surahammar kan nämnas att Fallquist, förutom att han var aktiv orienterare, under åtta år fungerade som gymnastiklärare. Han är sedan mitten på 40-talet medlem i Skogskarlnas klubb.

Uno Fallquist besitter en rent otrolig energi och är en god kam-rat i vänners lag. Men som sagt han trivs bäst ute i naturen och man riktigt kan se hur han njuter när han glider fram på skidor eller kokar sitt kaffe vid stock-eld.

Anmärkningsvärt är att han inte är intresserad av fiske men han deltar i älgljakten. På senare år har han lämnat skogsluffandet så pass att han haft tid att bygga en sommarstuga åt familjen ute i Järnasklubb.

Anders